

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 631/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou Futej & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, vedené pod sp. zn. Rvp 776/2017, sp. zn. Rvp 1663/2017, sp. zn. Rvp 1829/2017 a sp. zn. Rvp 1892/2017, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 24/2016 z 15. februára 2017, sp. zn. 2 Cdo 98/2016 z 25. mája 2017, sp. zn. 4 Cdo 141/2016, 4 Cdo 181/2016 z 25. júla 2017 a sp. zn. 7 Cdo 171/2016 z 23. augusta 2017, ako aj rozsudkami Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 181/2014-168 z 9. decembra 2014, sp. zn. 10 Co 290/2015, 10 Co 293/2015 z 24. septembra 2015, sp. zn. 4 Co 589/2014 z 25. marca 2015 a sp. zn. 6 Co 502/2015, 6 Co 503/2015 zo 7. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] vedené pod sp. zn. Rvp 776/2017, sp. zn. Rvp 1663/2017, sp. zn. Rvp 1829/2017 a sp. zn. Rvp 1892/2017 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 776/2017.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 3. mája, 8. septembra, 2. októbra a 13. októbra 2017 doručené sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“) vedené pod sp. zn. Rvp 776/2017, sp. zn. Rvp 1663/2017, sp. zn. Rvp 1829/2017 a sp. zn. Rvp 1892/2017, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 24/2016 z 15. februára 2017, sp. zn. 2 Cdo 98/2016 z 25. mája 2017, sp. zn. 4 Cdo 141/2016, 4 Cdo 181/2016 z 25. júla 2017 a sp. zn. 7 Cdo 171/2016 z 23. augusta 2017, ako aj rozsudkami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 181/2014-168 z 9. decembra 2014, sp. zn. 10 Co 290/2015, 10 Co 293/2015 z 24. septembra 2015, sp. zn. 4 Co 589/2014 z 25. marca 2015 a sp. zn. 6 Co 502/2015, 6 Co 503/2015 zo 7. decembra 2015.

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že Okresný súd Bratislava I rozsudkami zamietol návrhy (vedené v samostatných konaniach) sťažovateľov, ktorými sa sťažovatelia ako navrhovatelia domáhali proti Slovenskej republike zastúpenej Národnou bankou Slovenska (ďalej len „NBS“) ako odporkyňi zaplataenia rôznych finančných súm, predstavujúcich náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporkyne pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKÉ INVESTÍCIE (ďalej len „družstvo“) a obchodníka s cennými papiermi CAPITAL INVEST, o. c. p., a. s. (ďalej len „obchodník s cennými papiermi“). Sťažovatelia svoje návrhy odvodzovali zo skutočnosti, že v máji 2010 sa dozvedeli, že obchodník s cennými papiermi s družstvom k 30. aprílu 2010 skončil činnosť a neodovzdal mu žiadne portfólio ani zverené peňažné prostriedky a že z tohto dôvodu družstvo nemá prostriedky na výplatu sťažovateľmi zverených prostriedkov družstvu vrátane ich zhodnotenia.

Sťažovatelia uvádzali, že peňažné prostriedky do družstva vkladali výhradne a len z dôvodu, že sa spoliahli na to, že družstvo a aj obchodník s cennými papiermi sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS, a teda že bude zabezpečené ich riadne fungovanie, a tým budú nielen ochránené ich peňažné prostriedky, ale aj budú zhodnotené v garantovanej výške.

2.1 Proti prvostupňovému rozsudku podali sťažovatelia odvolanie. Krajský súd napadnutými rozsudkami (v samostatných konaniach o každom sťažovateľovi zvlášť) potvrdil prvostupňové rozsudky. Proti napadnutým rozsudkom krajského súdu podali sťažovatelia dovolanie, pričom namietali prítomnosť dovolacieho dôvodu najmä podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) OSP. O dovolaniach najvyšší súd rozhodol napadnutými uzneseniami (v samostatných konaniach o každom sťažovateľovi zvlášť) tak, že dovolania odmietol.

3. Podľa sťažovateľov napadnuté rozsudky krajského súdu sú postavené na právnych a skutkových záveroch, ktoré sú podľa ich názoru zjavne nepodložené a arbitrárne, a preto z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a tieto je potrebné ústavným súdom preskúmať. Nápravou napadnutých rozsudkov krajského súdu sa najvyšší súd podľa mienky sťažovateľov odmietol zaoberať, keďže dovolania proti napadnutým rozsudkom krajského súdu vyhodnotil ako neprijateľné. Zo strany najvyššieho súdu a krajského súdu tak podľa názoru sťažovateľov nebol rešpektovaný ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva. Konkrétne podľa sťažovateľov ide o nasledujúce závery:

- (i) limitácia dohľadu zo strany NBS a jej postup v medziach zákona a ústavy,
- (ii) zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči družstvu či sekundárnu zodpovednosť družstva voči sťažovateľke,
- (iii) subsidiarita uplatneného nároku voči NBS vo vzťahu k pohľadávke uplatnenej v konkurze družstva.

4. Sťažovatelia navrhli vydať nález, v ktorom by ústavný súd vyslovil porušenie sťažovateľmi označených ústavných práv napadnutými rozsudkami krajského súdu a napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu, tieto zrušil a priznal sťažovateľom úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku.

5.1 V zmysle § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

6. S prihliadnutím na obsah sťažností a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na žiadosť samotných

sťažovateľov, ktorí sa cestou právneho zástupcu domáhali listom z 10. októbra 2017 spojenia sťažností, ústavný súd rozhodol, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2017